

חוזר מינהל הסיעוד

משרד הבריאות

י' סיוון תשע"ו
16 יוני 2016
אסמכתא: 53044316
מס': 117/16

נושא: ניהול הטיפול התרופתי - עדכון 2016

חוזר זה מעדכן ומבטל את חוזר מס' 53/2003: "ניהול הטיפול התרופתי – עדכון הנחייה מיום 1.12.2002"

חוזר זה מבטל את:

חוזר מס' 10/1994: "נוהל מתן תרופות OTC"
חוזר מס' 93/2012: "הדרכה לנטילת תרופות בעת שחרור מאשפוז"

רקע: הנחיה זו מעדכנת את הבסיס המחייב למתן טיפול תרופתי, מתן תרופות OTC ומגדירה את הכללים למתן טיפול תרופתי על ידי סטודנט בתכניות ההכשרה בסיעוד.

איחוד ההנחיות המקצועיות, בהקשר לניהול הטיפול התרופתי ועדכון, נעשה בתאום עם הנציגות הרלוונטית בסיעוד, לאור קושי השטח ליישם הנחיה בנושא "הדרכה לנטילת תרופות בעת שחרור מאשפוז" (93/2012).

מטרת החוזר: להגדיר את התנאים לטיפול תרופתי בטוח

אחריות ליישום: מנהלות הסיעוד באמצעות אחיות אחראיות

תחולה: מידי

מילות מפתח: טיפול תרופתי, OTC, אחות מוסמכת, סטודנט לסיעוד

ב ב ר כ ה,

ד"ר שושנה ריב"א
אחות ראשית ארצית
וראשת מינהל הסיעוד

העתק: מר משה בר סימן טוב, המנכ"ל
פרופ' ארנון אפק, משנה למנכ"ל בפועל
ד"ר ורד עזרא, ראש מינהל הרפואה בפועל

הנחיות

שם ההנחיה: ניהול הטיפול התרופתי- עדכון 2016 מס' ההנחיה: 53044316

תחום: תפקוד מקצועי מחלקה: הנחיות מקצועיות

מטרת ההנחיה: להבטיח ניהול תרופתי איכותי ונכון למטופל.

עיקרי ההנחיה: הליך הטיפול התרופתי הוא בסמכות ובאחריות האחות.

אוכלוסיית יעד: אחיות בהתאם להשכלתן המקצועית.

אחריות ליישום: מנהלות הסיעוד בארגון רפואי באמצעות אחיות אחראיות

תאריך פרסום: 16.6.2016 תאריך החלה: מידי

תאריך בקרה: ינואר 2017

מבטל הנחיות מקצועיות:

53/2003: "ניהול הטיפול התרופתי – עדכון הנחייה מיום 1.12.2002"

93/2012: "הדרכה לנטילת תרופות בעת שחרור מאשפוז"

10/1994: "נוהל מתן תרופות OTC"

חתימה: ס' א' רייכר

מנהלת המחלקה להנחיות מקצועיות

רקע:

הנחיה זו מעדכנת את הבסיס המחייב למתן טיפול תרופתי, מתן תרופות OTC ומגדירה את הכללים למתן טיפול תרופתי על ידי סטודנט בתכניות ההכשרה בסיעוד.

איחוד ההנחיות המקצועיות, בהקשר לניהול הטיפול התרופתי ועדכון, נעשה בתאום עם הנציגות הרלוונטיות בסיעוד. חשוב להדגיש כי ביטול ההנחיה "הדרכה לנטילת תרופות בעת שחרור מאשפוז" (93/2012), אינה מפחיתה את אחריות האחות באשר להנחיה ולהסבר, שיש לתת למטופל בהתאם לצרכיו.

הנחיה -
רף המבטיח איכות
מינימלית

תחומים:

1- בחינות

2- תקציב

3- בקרה

4- הכשרה
והשתלמויות

5- רישום ורישוי

6- תפקוד מקצועי

7- קישורים למנכ"ל

8- קישורים למינהל
הרפואה

יחידות:

פמ - פיתוח מקצועי

המ - הנחיות
מקצועיות

הס - הסמכה

בח - בחינות

נכ - ניהול כספים

מנ - מנהלה

הנחיות

פירוט ההנחיה

1. סמכות ההחלטה:

- א. ההחלטה על טיפול תרופתי, שינוי מינון תרופתי והפסקת טיפול תרופתי, היא בסמכות הרופא.
- ב. אחות מוסמכת, לרבות האחות המומחית תקבענה טיפול תרופתי, שינוי מינון והפסקת טיפול תרופתי, במצבים ובגבולות שהותרו על פי דין.

2. אחריות הביצוע:

מתן התרופה באחריות מבצע הפעולה.

3. הוראה לטיפול תרופתי:

א. הוראה בכתב:

1. ההוראה תירשם ברשומות המטופל, באותיות דפוס לטיניות ותאושר בחתימתו של נותן ההוראה, בציון שם מלא של נותן ההוראה ומספר רישונו.
2. חתימה ממוחשבת על פי נהלי הארגון הרפואי.

ב. ההוראה תכלול:

תאריך; שעת מתן ההוראה; שם התכשיר במלואו; צורתו; מינון; תדירות; דרך מתן; משך מתן; הוראות מיוחדות למתן התרופה.

ג. הוראה בעל-פה למתן טיפול תרופתי:

1. הוראה בעל-פה תינתן במצב בו הרופא עסוק בהתערבות טיפולית דחופה ואין באפשרותו להפסיקה לשם כתיבת ההוראה.
2. ההוראה שניתנה לאחות המוסמכת בעל - פה, תירשם על ידה, ברשומות המטופל באותיות דפוס לטיניות, על פי פרטי ההוראה המפורטים בסעיף 3ב', לרבות שם נותן ההוראה ותאושר בחותמתה ובחתימתה, או בכפוף להוראות החתימה הממוחשבת.

הנחיות

4. מתן טיפול תרופתי:

פעולות מחייבות בהליך מתן תרופות על ידי אחות:

1. התייחסות לרגישויות.
2. השוואה בין פרטי ההוראה, החולה והתרופה.
3. מתן הסבר בכפוף למצב המטופל ובשים לב על טיפול תרופתי חדש.
4. נותן התרופה יאשר המתן ברשומת המטופל, בחותמתו, בחתימתו ובציון תאריך שעת המתן (חתימה אלקטרונית תתבצע עפ"י נהלי הארגון הרפואי).

5. מתן תרופות O.T.C על ידי אחות מוסמכת:

א. תנאי קדם:

קיומה של רשימת תרופות O.T.C שהוכרה על ידי המנהל הרפואי בארגון והיא בכפוף לרשימת התרופות, שהותרה על ידי משרד הבריאות.

ב. פעולות מחייבות בהליך מתן תרופות O.T.C על ידי אחות מוסמכת:

1. אומדן חולה הכולל: אבחנה רפואית, גיל, משקל, רגישויות, התרופות הניתנות לו במהלך הטיפול בו, התרופות שהחולה רגיל לקחת.
2. תיעוד כמפורט בסעיף 4 א(4), לרבות ציון החלטת האחות למתן תרופת OTC.

6. מתן תרופות על ידי סטודנט לסייעוד (תכנית גנרית והכשרה על בסיסית):

1. מתן הרשאה לסטודנט להשתמש במחשב היחידה באמצעות קוד אישי, לפי מדיניות ונהלי המוסד הרפואי.
2. הסטודנט, לרבות אחיות מוסמכות במסלול הכשרה על בסיסי, יציין ברשומות את מתן התרופה בציון שמו המלא ומעמדו כסטודנט לסייעוד.
3. הביצוע באחריות מדריכה קלינית מורשית שתאשר המתן בחתימתה, ברשומות הרפואיות.

7. נטילה עצמית של תרופות במסגרת אשפוז:

תבצע בתנאים הבאים:

1. ההחלטה על נטילה עצמית של תרופות בסמכות רופא.
2. אומדן חוזר על יכולתו והבנתו של החולה לנטילה עצמית של תרופות יתבצע, בהתאם למצבו של החולה.
3. האחיות תתעד ברשומת המטופל את אישורו לעניין לקיחת התרופה.

הנחיות

8. מסירת הוראות לטיפול תרופתי עצמי לחולים בביתם, באמצעות עזרי תקשורת

(טלפון/פקס /E-mail וכדומה):

קיימת אפשרות למסירת הוראות לטיפול תרופתי באמצעות עזרי תקשורת, למטופלים הנוטלים טיפול תרופתי ומבצעים בדיקות מעקב באופן עצמאי.

תבצע בתנאים הבאים:

1. הסכמת החולה/אפוטרופוס בכתב לקבלת הוראות לטיפול תרופתי באמצעות כלי התקשורת הנבחר, לרבות דרכי אישור קבלת ההוראה.
2. קביעת אחר משמעותי מוסכם על החולה, לקבלת ההוראה בשעת הצורך.
3. ההוראות תימסרנה על ידי רופא/אחות מוסמכת.
4. אחות מוסמכת, מוסרת ההוראה, תתעד את פרטי ההוראה על פי סעיף 3 לחוזר זה ותאשר מסירתה ברשומת המטופל, בציון פרטי מקבל ההודעה, תאריך ושעה.

אחריות ליישום:

מנהלת הסיעוד בארגון הרפואי באמצעות אחיות אחראיות

רשימת תפוצה:

צוות מינהל הסיעוד
ממונות ארציות על יישום סטנדרטים (האגף לרפואה כללית, קהילה, גריאטריה, פסיכיאטריה)
מפקחת ארצית בריאות הציבור
מנהלת הערכות הקהילה ותכנון פריסת כוח אדם לשעת חירום
מפקחות מחוזיות ונפתיות לשכות בריאות
מרכזת תחום אקרדיטציה – JCI, משרד הבריאות
מנהלי ב"ח
מנהלות סיעוד בת"ח כלליים
מנהלות סיעוד בת"ח גריאטריים
מנהלות סיעוד בת"ח פסיכיאטרים
מנהלות סיעוד בתי אבות
אחיות ראשיות קופות חולים
ראשי חוג לסיעוד
מנהלות בת"ס לסיעוד
יו"ר הסתדרות האחים והאחיות בישראל